

att han skulle ega någon sådan språkkunskap.

Deremot hafva de båda öfriga sökande, Vicebibliotekarien D:r Ingelius och Lektorn D:r Collan, genom utgifna skrifter, D:r Collan äfven genom hållna föreläsningar, ådagalagt sina studier i de moderna kulturfolkens litteratur och hvardera bevisat sig innehafva den för tjenstens handhafvande nödiga språkkänedom,

Vid jemförande åter af de båda sistnämndas litterära förtjenst, anser jag D:r Ingelius hafva lemnat bevis på en mera omfattande litteraturhistorisk lärdom, D:r Collan deremot på en öfvervägande förefattartalang, i öfverensstämmelse med hans framstående snillegåfvor såsom poet och musikalisk kompositör. I min tanke är lärdomen för det ifrågavarande embetet af högre vigt, och jag måste derföre anse D:r Ingelius genom utgifna skrifter hafva för detsamma dokumenterat sig bättre, än D:r Collan. Om D:r Collan är det mig bekant, att han på ett förtjenstfullt sätt handhaft vården af studentbiblioteket. Men då D:r Ingelius en längre följd af år tjenat såsom Amanuens och Vicebibliotekare vid Universitetsbiblioteket, och han på grund häraf särskilda gånger blifvit förordnad att förestå den tjenst, han nu ansökt, måste jag betrakta dessa förordnanden såsom ett offentligt intyg öfver hans skicklighet att handhafva samma tjenst; hvarför han äfven i detta hänseende är bättre dokumenterad än D:r Collan.

Det är på dessa skäl jag för min del får på förslaget uppföra:

I första rummet D:r Ingelius
andra — D:r Collan
tredje — D:r Elmgrén

beklagande att afseendet på den ifrågavarande tjenstens fordringar hindrat mig att med min röst bidraga att bereda D:r Elmgrens förtjenster om den fosterländska litteraturen ett högre erkännande, och det så mycket mera, ju mindre förtjenster på den litterära bana, han valt, hafva att motse några belöningar.

94 J. V. SNELLMAN – G. Z. YRJÖ-KOSKINEN 1861 RA, Y. S. Yrjö-Koskinens samling

Ehuru jag intet synnerligt har att i saken andraga, vill jag icke förtiga min mening, om, huru Du kunde gagneligast inrätta Din resa.

Först bör jag dock nämna, att Du icke får något officiellt tillkännagifvande angående reseunderstödet. Anmälan dertill är ju en privat ansökning. Icke heller behöfver Du lösa något dokument. På muntlig anhållan hos Rektor utanordnas medlen, som jag tror, i två poster, halfärligen förskottsvis.

Väl vore nu; om Du, förrän frågan om profession kommer till afgörande, skulle utgifva en afhandling i Svensk eller annan historie, t. ex. från tiden för de Europeiska staternas och nationernas konsolidering, hvarom talas i din ansökning.

I Paris, dit Du ämnar Dig, kan väl något dithörande sammanskrifvas, rörande Frankrike eller England eller båda. Mitt råd vore derföre: Läs Franska ifrigt och parlara med parlör i hand med Din kollega Laurén. Res vid första öppet vatten direkt till Paris. Tag der en maitre. Det kostar ej mycket. Svårigheten är ej den, att hjälpligt tala, utan att förstå, hvad Fransmännen säga. Bo dertill i någon familj. Inom tre à fyra veckor är Du fullärd. Allt detta omak, på det att Du må kunna adressera Dig till någon, Fransk litteratör, resp(ektive) historiker

o<ch> biblioteksman. Begär för sådant ändamål ett bref af Cygnæus, med löfte att icke presentera det, förrän Du pralar.

Antingen Du får skriften färdig eller ej, så res sedan till Stockholm – på återvägen naturligtvis beseende Tysklands gallerier, lärosalar och professorer. Gör bekantskap med de unga i facket. Finland's statistik m. m. blir allestädes ett samtalsämne. Tryck sedan den ifrågavarande skriften i Stockholm – (eller Örebro). Arbeta i St<ock>h<olm> i arkivet för Ditt specimen. Man talar redan om modern historieskrifning, som icke utan arkivforskning skall finnas. Dröj till senhösten 1861 – om nödigt längre. Uppskof med specimen kan alltid fås. Skrif *äfven specimen på Svenska*.

10

Pengarne räcka ej till – det förstås. Men Du måste riskera skuldsättning. Vill det eljest blifva för hårdt, så kan Du ju låta Din familj komma till Stockholm i början på sommarn 1861.

Dessa projekter äro sådane de kunna vara under obekantskap med Dina egna vetenskapliga planer. Jag låter dem dock följa med. Förblifver med Högaktning och Vänskap

Bror och Tjenare
Joh. Vilh. Snellman

20

P. S. På recensioner öfver egna arbeten är orådligt svara. Men om svaret gäller *endast och allenast* en vetenskaplig frågas utredande, så må gå; dock i den aldra artigaste ton – vore än motståndaren huru obetydlig som helst.

Förlåt rättframheten i detta vänråd.

30

95 FÖRELÄSNINGAR I SAMHÄLLSLÄRANS HISTORIA. VÅRTERMINEN 1862 HUB, JVS handskriftssamling

Samhällslärans Historia 1–5.

V<år> T<erminen> 1862,

<I>

M<ina> H<errar>. Glad att återse. Hoppas att sås<om> förut understödas af H<errarnes> uppmärksamhet och icke öfvergifvas före framställningens slut.

40

Hade haft för afsigt att läsa öfver Ethikens hos Greker o<ch> Romare historia. Denna, Ethiken, den s. k. praktiska filosofin, Moralen och Samhällsläran, senare äfv<en> den med denna förbundna allm<änna> Rättsläran, sås<om> H<errarne> känna, efter Sokrates det hufvudsakliga i den antika spekulationen, alltid i noga sammanhang med verldsåskådningen i hvarje system öfverhufvud.

Men för framställningen häraf fordrades en förberedelse, hvilken jag icke medhunnit. För att vinna en egen öfvertygelse angående den mångfaldigt afvikande uppfattningen hos andra framställare, nödigt att jämföra åtminstone det förnämsta af källorna. För egen tillfredsställelse med arbetet, påkallas detta desto mer, ju kortare period i fråga. Det är till en sådan undersökning mig brustit tid. Ehuru påbörjad, icke långt hunnen. Måste spara kursen för framtiden,

50

Deremot anledning till närvarande i senaste termins föreläsningar. Kursen kort; mycket måste behandlas mera dogmatiskt, än önskligt. Får genom framställning af lärans historie tillfälle, att till dessa frågor